

- Η συμβατότητα των μεθόδων γεωργικής παραγωγής με τις απαιτήσεις προστασίας του περιβάλλοντος προωθείται από το Υπουργείο Γεωργίας, μέσω του Κανονισμού 2078/92 (σελ. 1).

- Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Περιβάλλοντος. Μία νέα υπηρεσία με σκοπό την παροχή στοιχείων και πληροφοριών για την προστασία του περιβάλλοντος (σελ. 2).

- Πρόγραμμα κατάρτισης στελεχών νομαρχικών και περιφερειακών υπηρεσιών για την Αξιολόγηση Μελετών Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων πραγματοποιήθηκε στην Πάτρα (σελ. 3).

- Η Ελλάδα είναι η μόνη χώρα της Μεσογείου αλλά και της Ευρώπης στην οποία συναντώνται τύποι οικοσυστημάτων από τους ημερησικούς του φοινικόδασους του Βάι έως τα ψυχρόβια δάση της σημύδας και της ερυθρελάτης (σελ. 4 & 5).

- Νέες εκδόσεις για την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση, την προστασία ειδών και οικοσυστημάτων της χώρας μας (σελ. 6).

- Οικολογική Εταιρεία Έβρου: Η ανατολικότερη Περιβαλλοντική Οργάνωση της Ευρωπαϊκής Ένωσης (σελ. 6).

- Σεμινάριο με πρωτοβουλία του ΕΚΒΥ για την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση και τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης (σελ. 7).

- Κέντρο ΓΑΙΑ, έργο πνοής που θα αποτελέσει υποθήκη γνώσης και συνειδησίας και ελπίδας για τις μελλοντικές γενιές (σελ. 8).

Ο Κανονισμός 2078/92 της ΕΟΚ για τη Γεωργία και το Περιβάλλον

Μέσα στους καλοκαιρινούς μήνες ελπίζεται ότι θα εγκριθούν από την Ευρωπαϊκή Ένωση τρία πενταετή έργα που έχουν υποβληθεί από το Υπουργείο Γεωργίας στα πλαίσια του Κανονισμού 2078/92 της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής. Ο Κανονισμός αυτός περιγράφει ρυθμίσεις με τις οποίες επιδοτούνται "μέθοδοι γεωργικής παραγωγής που συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις προστασίας του περιβάλλοντος καθώς και τη διατήρηση του φυσικού χώρου".

Τα έργα αυτά περιλαμβάνουν:

- Καλλιέργεια βαμβακιού στον Θεσσαλικό κάμπο. Αντικατάσταση των συνήθων τύπων νιτρικών λιπασμάτων με ακριβότερους, αλλά συμβατούς με το περιβάλλον, μείωση της παραγωγής, οργανικές καλλιέργειες και προστασία του Δέλτα του Πηνειού. Σκοπός του έργου, το οποίο θα εφαρμοσθεί αρχικά σε 200.000 στρέμματα, είναι η μείωση των αζωτούχων λιπασμάτων κατά 50%. Οι αγρότες που θα το εφαρμόσουν θα ενισχυθούν με 8.000 δρχ. ανά στρέμμα ετησίως.

- Παύση των καλλιεργειών για είκοσι έτη. Σκοποί του έργου αυτού είναι η μείωση της παραγωγής, η ανόρθωση του φυσικού περιβάλλοντος και η προστασία των υδάτινων πόρων. Πρόκειται να εφαρμοσθεί σε παραποτάμια, παραλίμνια και παράκτιες περιοχές της Μακεδονίας, της Θράκης, της Πελοποννήσου, της Ηπείρου και των νησιών του Αιγαίου και της Κρήτης. Το μέγιστο ποσό αποζημίωσης που προτείνεται για τον παραγωγό, ο οποίος υποχρεούται να απέχει από κάθε δραστηριότητα, είναι 20.000 δρχ. ανά στρέμμα ετησίως, εκτός από τις περιπτώσεις εγκατάλειψης της καλλιέργειας ελαιώνων για τις οποίες υπολογίζεται ότι θα είναι υψηλότερο.

- Διατήρηση της βιοποικιλότητας. Παραδοσιακές ποικιλίες καλλιεργούμενων ειδών που κινδυνεύουν να εξαφανισθούν και οι οποίες συνήθως, καλλιεργούνται χωρίς άρδευση και είναι γνωστές για την εξαιρετική ποιότητα, το άρωμα και τη γεύση τους, θα ενισχυθούν με μία ετήσια επιδότηση 9.000 δρχ. ανά στρέμμα. Τέτοιες καλλιέργειες θεωρούνται τα φιστίκια Αιγίνης, η φάβα Σαντορίνης, η μαστίχα Χίου, τα ζακυνθινά πεπόνια κ.λπ. Επίσης, προβλέπονται επιδοτήσεις για την αναπαραγωγή ζώων στον παραδοσιακό τρόπο εκτροφής τους.

Ένα τέταρτο έργο βρίσκεται υπό επεξεργασία από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Γεωργίας και αφορά Εθνικούς Δρυμούς, Αισθητικά Δάση και σχεδόν όλες τις μικρές και μεγάλες λίμνες της χώρας μας. Το έργο αυτό προβλέπει μέγιστη ετήσια αποζημίωση 35.000 δρχ. ανά στρέμμα, ώστε να επιτευχθεί μακροχρόνια παύση καλλιεργειών και βόσκησης, μείωση της χρήσης λιπασμάτων, μετατροπή αγρών σε βοσκοτόπους και απαγόρευση καύσης μετασυλλεκτικών υπολειμμάτων (π.χ. καλαμιές σιτηρών) στις προαναφερθείσες περιοχές.

Συνεχίζεται στη σελίδα 2

Φωλιές κορμοράνων στο Δέλτα του Αξιού, φωτ. Β. Παλιζιάς
Δεξιά το κατεστραμμένο φυλάκιο, φωτ. Αγγ. Δημητρίου

Για άλλη μία φορά σημειώθηκαν βανδαλισμοί στο Δέλτα το Αξιού. Αυτή τη φορά στόχος ήταν τα πουλιά. Όσα δεν πρόλαβαν ή δεν μπόρεσαν να πετάξουν, άφησαν την τελευταία τους πνοή μέσα στις μικρές τους φωλιές. Πριν από ένα μήνα, άγνωστος ή άγνωστοι ψυχοπαθείς διαπλέοντας με βάρκα το ποτάμι, πυροβόλησαν την αποικία των ερωδιών και των κορμοράνων, σκοτώνοντας τα νεαρά πουλιά τα οποία δεν μπορούσαν ακόμα να απομακρυνθούν από τις φωλιές τους. Το θέαμα των νεκρών πουλιών, κρεμασμένων από τις φωλιές, δεν άφησε κανέναν ασυγκίνητο. Στην ψυχολογική αυτή ενέργεια και στο ίδιο περίπου χρονικό διάστημα, ήρθε να προστεθεί και η καταστροφή για δεύτερη φορά των δύο φυλακίων που είχε κατασκευάσει στην περιοχή το ΥΠΕΧΩΔΕ, και πάλι από "αγνώστους". Τοπικοί και κρατικοί φορείς, περιβαλλοντικές οργανώσεις και η πανεπιστημιακή κοινότητα, κατεδίκασαν τις απαράδεκτες ενέργειες σε έκτακτη σύσκεψη που οργανώθηκε με πρωτοβουλία του Προγράμματος Ταχείας Παρέμβασης του Παγκόσμιου Ταμείου για τη Φύση-Ελλάς και του Δήμου Χαλάστρας, στο Δημαρχείο της Χαλάστρας.

Όλοι οι συμμετέχοντες κατέθεσαν τις προτάσεις τους για μία δυναμική απάντηση στις απαράδεκτες προκλήσεις και αποφασίστηκε η οργάνωση ομάδων εθελοντών οι οποίοι, με τη βοήθεια του υπάρχοντος προσωπικού θηροπροστασίας, θα περιπολούν σε εικοσιτετράωρη βάση στην περιοχή. Την οργάνωση των ομάδων εθελοντών ανέλαβε η Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία μαζί με το Πρόγραμμα Ταχείας Παρέμβασης και την Ομάδα Εθελοντικής Εργασίας που υπάρχει στη Θεσσαλονίκη. Για τις αποφάσεις της σύσκεψης στάλθηκε δελτίο τύπου σε εφημερίδες και ραδιοφωνικούς σταθμούς, ενώ συντάχθηκαν υπομνήματα προς τον Νομάρχη και το Νομαρχιακό Συμβούλιο Θεσσαλονίκης, τον Πρόεδρο της Βουλής, τους Υπουργούς ΠΕΧΩΔΕ και Γεωργίας και τη Γενική Αστυνομική Διεύθυνση.

Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Περιβάλλοντος

Η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Περιβάλλοντος ιδρύθηκε στις 7 Μαΐου του 1990 βάσει της Οδηγίας 1210/90/ΕΟΚ και άρχισε τη λειτουργία της στις 30 Οκτωβρίου του 1993 με την εγκατάσταση της διοίκησής της στην Κοπεγχάγη. Κύριος σκοπός της είναι να παρέχει στα μέλη της και στην Ευρωπαϊκή Ένωση αντικειμενικά, αξιόπιστα και συγκρίσιμα στοιχεία σχετικά με το περιβάλλον, ώστε να μπορούν τα μέλη να λαμβάνουν τα απαραίτητα μέτρα για την προστασία του. Επίσης, να ενημερώνει και να ευαισθητοποιεί το κοινό για την υφιστάμενη κατάσταση του περιβάλλοντος.

Για τον σκοπό αυτό ορίσθηκαν πέντε θεματικά κέντρα με πεδία δράσης τη διατήρηση της φύσης, τα εσωτερικά νερά, το θαλάσσιο και παράκτιο περιβάλλον, την ποιότητα της ατμόσφαιρας και τις εκπομπές ρύπων στην ατμόσφαιρα. Το Ευρωπαϊκό Θεματικό Κέντρο για την Προστασία της Φύσης εδρεύει στο Μουσείο Φυσικής Ιστορίας του Παρισιού και είναι υπεύθυνο για την ανταλλαγή και τη ροή δεδομένων, που αφορούν στο φυσικό περιβάλλον, μεταξύ 12 χωρών της Ευρώπης. Το ΕΚΒΥ, συνεργαζόμενο μ' αυτό το Κέντρο, αναλαμβάνει, υπό την εποπτεία του ΥΠΕΧΩΔΕ, να συγκεντρώνει, να επεξεργάζεται και να διαδίδει πληροφορίες και γνώσεις που αφορούν στο φυσικό περιβάλλον της Ελλάδας και, γενικότερα, της Ανατολικής Μεσογείου, συμβάλλοντας με τον τρόπο αυτόν στην προστασία του φυσικού περιβάλλοντος στον ευρωπαϊκό χώρο.

Ο ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ 2078/92 ΤΗΣ ΕΟΚ ΓΙΑ ΤΗ ΓΕΩΡΓΙΑ ΚΑΙ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Συνέχεια από τη σελ. 1

Ο Κανονισμός 2078/92 επιχειρεί να προωθήσει στην πράξη τις αντιλήψεις στις οποίες δίνεται μεγάλη έμφαση στις Γεωπονικές Σχολές της χώρας μας, καθώς και άλλων χωρών, εδώ και 20 έτη. Μία πολύ σύντομη σύνοψη των αντιλήψεων αυτών είναι: α) τα αγροτικά οικοσυστήματα αποτελούν ενιαίο σύνολο με τα ονομαζόμενα φυσικά (υγρότοποι, δάση, κ.ά.), β) υπάρχει πληθώρα θετικών και αρνητικών αλληλεπιδράσεων μεταξύ των φυσικών και αγροτικών οικοσυστημάτων για μερικές από τις οποίες γνωρίζουμε πολύ λίγα, πράγμα που οδηγεί σε σφάλματα ποσοτικών εκτιμήσεων, γ) ό,τι είναι καλό για την αειφορία των αγροτικών οικοσυστημάτων είναι καλό και για την αειφορία των φυσικών, και αντιστρόφως.

Ειδικά για τους υγροτόπους θα μπορούσαμε να προσθέσουμε την κοινότοπη διαπίστωση ότι η προστασία τους δεν μπορεί να επιτευχθεί χωρίς τη φροντίδα για τα αγροοικονομικά συστήματα της λεκάνης απορροής. Μ' αυτό δεν εννοούμε εγκατάλειψη ή κατάργηση των αγροοικονομικών συστημάτων, αλλά ολοκληρωμένη αειφορική διαχείρισή τους, από κοινού με τα φυσικά οικοσυστήματα, σύμφωνα με τις αρχές των γεωπονικών και των συγγενών επιστημονικών κλάδων.

Το Υπουργείο Γεωργίας ξεκινά ένα τεράστιο έργο με πολύπλευρη σημασία για την ελληνική κοινωνία. Το να ευχηθεί κανείς καλή επιτυχία είναι το λιγότερο. Οφείλουμε όλοι μας να βοηθήσουμε.

Από τις πρακτικές ασκήσεις του σεμιναρίου στο πεδίο, φωτ.: Μαρία Αναγνωστοπούλου

Αξιολόγηση Μελετών Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων Πρόγραμμα Κατάρτισης

Σεμινάριο κατάρτισης με θέμα: "Εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων έργων που επηρεάζουν υγροτόπους-Αξιολόγηση Μελετών Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων" πραγματοποιήθηκε στα πλαίσια της υλοποίησης του προγράμματος MedWet για τη διατήρηση των μεσογειακών υγροτόπων, στο οποίο συμμετέχει και η Ελλάδα μέσω του ΥΠΕΧΩΔΕ (Διεύθυνση Περιβαλλοντικού Σχεδιασμού-Τμήμα Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος) και του ΕΚΒΥ. Το σεμινάριο έγινε σε συνεργασία με τη Διεύθυνση Περιβάλλοντος και Χωροταξίας (ΔΙΠΕΧΩ) Δυτικής Ελλάδας και το Βρετανικό Συμβούλιο, στην Πάτρα, από τις 8 έως τις 12 Μαΐου 1995 και σκοπός του ήταν:

α) να ευαισθητοποιήσει τους συμμετέχοντες στα θέματα αειφορικής διαχείρισης και προστασίας των υγροτόπων και
β) να μεταδώσει γνώση σχετική με τις μεθόδους αξιολόγησης, αλλά και για άλλα στάδια της διαδικασίας εκτίμησης περιβαλλοντικών επιπτώσεων, ώστε να είναι σε θέση οι συμμετέχοντες να ανταποκριθούν στα νέα τους σχετικά καθήκοντα.

Συμμετείχαν 23 στελέχη των νομαρχιακών και περιφερειακών υπηρεσιών των Περιφερειών Δυτικής Ελλάδας και Πελοποννήσου, όπως: ΔΙΠΕΧΩ Δυτικής Ελλάδας, ΔΙΠΕΧΩ Πελοποννήσου, Γραφεία Περιβάλλοντος των Νομαρχιών, της Δασικής Υπηρεσίας, της Υπηρεσίας Εγγείων Βελτιώσεων, των Εποπτειών Αλιείας, του ΓΕΩΤΕΕ Πελοποννήσου και των Τοπικών Ενώσεων Δήμων και Κοινοτήτων.

Το σεμινάριο περιελάμβανε θεωρία, πρακτικές ασκήσεις σε διεπιστημονικές ομάδες εργασίας και άσκηση πεδίου στον υγρότοπο του Μεσολογγίου. Εισηγήσεις έκαναν οι βρετανοί καθηγητές του Πανεπιστημίου του Ulster κ.κ. Brian Wood, David Wilcock και Graham Nevin και οι κ.κ. Δήμητρα Σπάλα, Σταυρούλα Σπυροπούλου και Αθανάσιος Οικονόμου, στελέχη του ΥΠΕΧΩΔΕ. Στο τέλος του σεμιναρίου, οι συμμετέχοντες βαθμολόγησαν με πολύ υψηλούς βαθμούς τόσο το περιεχόμενο, όσο και τις μεθόδους κατάρτισης.

Το σεμινάριο αυτό είναι το δεύτερο που γίνεται στην Ελλάδα στα πλαίσια του υποπρογράμματος κατάρτισης MedWet και για τη διοργάνωσή του χρησιμοποιήθηκε η πείρα και η αξιολόγηση του πρώτου παρόμοιου σεμιναρίου που έγινε στη Θεσσαλονίκη τον Μάρτιο του 1994.

Ενημέρωση και Ευαισθητοποίηση Κοινού για τις Λίμνες Βόλβη και Κορώνεια

Το Παραλίμνιο Δάσος της Απολλωνίας
φωτ. Σ. Μηλιώνης

Την Τετάρτη 14 Ιουνίου πραγματοποιήθηκε, στη Βιβλιοθήκη-Αναγνωστήριο της Κοινότητας Νέας Μαδύτου, η ενδιάμεση συνάντηση του προγράμματος "Ενημέρωση & Ευαισθητοποίηση Κοινού για τις Λίμνες Βόλβη και Κορώνεια", με τη συνεργασία της ομώνυμης κοινότητας και της Επιτροπής Υποδομών και Περιβάλλοντος της Νομαρχίας Θεσσαλονίκης. Στη συνάντηση παρουσιάστηκε η εξέλιξη του προγράμματος και τα αποτελέσματα που προέκυψαν έως σήμερα από την εφαρμογή του, τους τελευταίους εννέα μήνες. Επιπλέον, παρουσιάστηκαν οι τελικές εισηγήσεις που επεξεργάστηκε το πρόγραμμα και οι οποίες περιγράφουν την κατάσταση των λιμνών και προτείνουν διαχειριστικές δράσεις για τα θέματα που αφορούν: το αρδευτικό νερό, τα γεωργικά φάρμακα και την αλιεία. Τέλος συζητήθηκαν οι τελευταίες παρατηρήσεις Δημοσίων Υπηρεσιών και εκπροσώπων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στο Σχέδιο Κοινής Υπουργικής Απόφασης που ετοίμασε το Τμήμα Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος του ΥΠΕΧΩΔΕ και αφορά την οριοθέτηση και τα μέτρα προστασίας των δύο λιμνών. Η ΚΥΑ αναμένεται να υπογραφεί το Φθινόπωρο. Στη συνάντηση συμμετείχαν εκπρόσωποι του Υπουργείου ΠΕΧΩΔΕ και Γεωργίας καθώς και Περιφερειακών και Νομαρχιακών υπηρεσιών, της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, περιβαλλοντικών οργανώσεων αλλά και πολλοί κάτοικοι της περιοχής. Η όλη πρωτοβουλία επιβεβαίωσε την αναγκαιότητα τόσο της συνεργασίας με την Τοπική Αυτοδιοίκηση (το ενδιαφέρον της οποίας για τις λίμνες αυξάνεται ολοένα), όσο και της πραγματοποίησης εκδηλώσεων σε τοπικό επίπεδο, στον φυσικό τους δηλαδή χώρο.

Τα οικοσυστήματα της Ελλάδας

Τεχνητή Λίμνη Ταυρωπού φωτ. Σ. Μηλιώνης

Η Ελλάδα ανήκει γεωγραφικά στη ΝΑ Ευρώπη και την Ανατολική Μεσόγειο. Βρίσκεται στο σταυροδρόμι τριών ηπείρων: της Ευρώπης, της Ασίας και της Αφρικής. Το γεγονός αυτό έχει επιδράσει στη σύνθεση της ελληνικής χλωρίδας, στην οποία μετέχουν μεσογειακά, μεσοευρωπαϊκά και ιρανοκασπικά (ποντιακά) στοιχεία. Κυριαρχεί, βέβαια, η μεσογειακή χλωρίδα, η οποία όμως περιορίζεται σε μια ευρύτερη ή στενότερη λωρίδα κατά μήκος των ακτών και στα νησιά του Αιγαίου και Ιονίου Πελάγους. Η μεσοευρωπαϊκή χλωρίδα κυριαρχεί στα όρη της Κεντρικής και Βορείου Ελλάδος, υποχωρώντας όσο προχωρούμε προς νότον. Στοιχεία της ιρανοκασπικής χλωρίδας συναντώνται στη ΒΑ Ελλάδα και τα νησιά του ΒΑ Αιγαίου.

Η γεωγραφική θέση καθορίζει επίσης και το κλίμα της χώρας μας, το οποίο χαρακτηρίζεται, γενικά, ως μεσογειακό με εαρινοφθινοπωρινές βροχοπτώσεις και μία μεγαλύτερη ή μικρότερη περίοδο ξηρασίας. Μέσα στο γενικό κλίμα διαμορφώνονται ειδικότερα κλίματα που φθάνουν από το ημίξηρο-ημιερημικό κλίμα της ΝΑ Κρήτης μέχρι τον υγρόψυχρο-ηπειρωτικό τύπο της Ροδόπης με ενδιάμεσους τύπους μεσογειακού κλίματος.

Το ανάγλυφο είναι επίσης πολυσχιδές. Η Ελλάδα είναι μία κατεχοχόν ορεινή χώρα η οποία, κατά 70%, καλύπτεται από όρη. Είναι χαρακτηριστικό ότι μια σειρά οροσειρών αναδύονται σχεδόν από την επιφάνεια της θάλασσας και ανορθώνονται απότομα σε ύψος άνω των 2.000 μέτρων. Παράλληλα, η Ελλάδα έχει τον πλουσιότερο οριζόντιο διαμελισμό σ' όλη την Ευρώπη, εξαιτίας της υπαρξης μεγάλου αριθμού χερσονήσων και νησιών, ιδιαίτερα στην Ανατολική Ελλάδα, καθώς και ακτές με δαντελωτή κυματοειδή διαμόρφωση, οι οποίες εμφανίζονται τότε ως ομαλές αμμόδεις και τότε ως απότομες βραχώδεις.

Οι μεγάλοι ορεινοί όγκοι διασχίζουν τη χώρα από ΒΒΔ

προς ΝΝΑ (το ορεινό συγκρότημα της Πίνδου, τα Άγρια, ο Τυμφρηστός, το Παναϊτωλικό, η Οίτη, τα Βαρδούσια, η Γκιώνα, το Παναχαϊκό, ο Ερύμανθος, τα Αροάνια Όρη, η Κυλλήνη, το Μαίναλο, ο Πάρνων, ο Ταύγετος) και τη χωρίζουν σε δύο σαφείς διαχωριζόμενες περιοχές. Οι οροσειρές της Ανατολικής Ελλάδος (Βέρμιο, Πιέρια, Όλυμπος, Όσσα, Μαυροβούνι, Πήλιο) έχουν επίσης κατεύθυνση από Βορρά προς Νότο. Τέλος οι οροσειρές της Βόρειας Ελλάδος (Βόρας, Πάικο, Μπέλες, Άγκιστρο, Φαλακρό Όρος και η οροσειρά της Ροδόπης) εκτείνονται από δυτικά προς ανατολικά και δρουν ως ασπίδα απέναντι στους ψυχρούς βορείους ανέμους.

Στη χώρα μας εμφανίζεται, επίσης, μία μεγάλη ποικιλία γεωλογικών πετρωμάτων. Από πετρογραφική άποψη τα πετρώματα της Ελλάδος μπορούν να διακριθούν σε σχηματισμούς προαλπικούς και σε σχηματισμούς αλπικούς και μεταλπικούς.

Στους προαλπικούς σχηματισμούς ανήκουν κυρίως τα κρυσταλλοσχιστώδη πετρώματα της Ελλάδας, καθώς και μερικά μικρής εξάπλωσης ιζηματογενή και πυριγενή πετρώμα-

τα. Οι αλπικοί και μεταλπικοί σχηματισμοί περιλαμβάνουν το μέγιστο μέρος του ιζηματογενούς καλύμματος του ελληνικού χώρου, καθώς και μερικές σημαντικές έκτασης πυριγενείς εμφανίσεις. Ο συνδυασμός αυτός, της επίδρασης δηλαδή της γεωγραφικής θέσης, της ποικιλίας των πετρωμάτων και των έντονων πτυχώσεων, οδηγεί στη δημιουργία ενός μωσαϊκού τοπικών κλιμάτων μεγάλης ποικιλίας που εκτείνονται από τον ημίξηρο-ημιερημικό τύπο της ΝΑ Κρήτης μέχρι τον υγρόψυχρο τύπο των ορέων της Βόρειας Ελλάδας. Η ποικιλία των διαμορφούμενων βιοκλιμάτων αντικατοπτρίζεται στην ποικιλία και το μωσαϊκό της βλάστησης και τη μεγάλη ποικιλία των ειδών της χλωρίδας και της πανίδας. Στη χώρα μας έχουν καταγραφεί έως σήμερα πάνω από 6.000 είδη φυτών και συνεχώς προστίθενται και νέα. Μόνον η Ιβηρική χερσόνησος, στην οποία εμφανίζονται και φυτά της Ατλαντικής ζώνης, παρουσιάζει μεγαλύτερο αριθμό φυτικών ειδών. Η ποικιλία της βλάστησης, της χλωρίδας και της πανίδας αντικατοπτρίζεται, επίσης, στη μεγάλη ποικιλία των εμφανιζόμενων οικοσυστημάτων.

Σε γενικές γραμμές, μπορούμε να κατατάξουμε τα χερσαία οικοσυστήματα της χώρας μας στις ακόλουθες κατηγορίες, ακολουθώντας τις αντίστοιχες κλιματικές ζώνες βλάστησης:

- θερμομεσογειακά οικοσυστήματα: της ελιάς, του σχοίνου, της χαρουπιάς, της χαλεπίου πεύκης, κ.λπ.
- ευμεσογειακά οικοσυστήματα: της αριάς, της φράξου, της κουμαριάς, της ερείκης, της χαλεπίου και τραχείας πεύκης, της κουκουναριάς, κ.λπ.
- παραμεσογειακά-υποηπειρωτικά οικοσυστήματα: του πρίνου, του γαύρου, της οστράδας, του τρίλοβου, της σφενδάμου, κ.λπ.
- υποηπειρωτικά οικοσυστήματα θερμοφίλων φυλλοβόλων πλατύφυλλων: της δρυός, της καστανιάς, της φλαμουριάς κ.λπ.

- οικοσυστήματα ορεινών μεσογειακών κωνοφόρων: της μαύρης πεύκης, της ελληνικής και υβριδογενούς ελάτης
- οικοσυστήματα λιγότερο θερμόβιων πλατύφυλλων: της οξιάς, της σφενδάμου, κ.λπ.
- οικοσυστήματα ψυχρόβιων δασών: της λευκόδερμης πεύκης, της βαλκανικής πεύκης, της δασικής πεύκης, της ερυθρελάτης και της σημύδας
- εξωδασικά οικοσυστήματα των υψηλών ορέων.

Μεγάλη είναι επίσης η ποικιλία των αζωνικών υγροτοπικών οικοσυστημάτων (παράκτιων, λιμνοθαλασσών, λιμνών, ελών, ποταμών, δελταϊκών σχηματισμών, τεχνητών λιμνών, πηγών, αλυκών, κ.λπ.). Τα οικοσυστήματα αυτά επηρεάζονται κυρίως από τα υδρολογικά γνωρίσματά τους και λιγότερο από το κλίμα, γι' αυτό και κατατάσσονται στα λεγόμενα αζωνικά οικοσυστήματα. Εδώ υπάγονται και τα παρόχθια (παρapoτάμια, παραλίμνια) δάση καθώς και τα δάση των δελταϊκών σχηματισμών.

Από τα παραπάνω είναι εμφανές ότι η Ελλάδα είναι η μόνη χώρα της Μεσογείου, αλλά και της Ευρώπης, στην οποία συναντώνται τύποι οικοσυστημάτων από τους ημερημικούς του φοινικόδασους του Βάι μέχρι των ψυχροβίων δασών της σημύδας, της δασικής πεύκης και της ερυθρελάτης. Πέραν όμως της μεγάλης ποικιλότητας, χαρακτηριστικό της χώρας μας είναι ότι η ποικιλότητα αυτή εμφανίζεται ακόμη και σε μία μικρή σχετικά επιφάνεια. Σε απόσταση 150 χιλιομέτρων από την Καβάλα μέχρι την Κεντρική Ροδόπη διασχίζει κανείς όλα τα οικοσυστήματα που περιλαμβάνουν βλάστηση της Μεσογειακής, Μεσοευρωπαϊκής και Βόρειας (Σκανδιναβικής) ζώνης. Ο επισκέπτης ταξιδεύοντας με αυτοκίνητο για δύο μόλις ώρες, μπορεί να δει τοπία από τα καθαρώς Μεσογειακά ως τα Σκανδιναβικά και τα Αλπικά.

Χαρακτηριστικό τόσο των χερσαίων όσο και των υγροτοπικών-αζωνικών οικοσυστημάτων είναι ότι διατηρούν, σε με-

γάλο βαθμό, τη φυσικότητά τους, δηλαδή στοιχεία της αρχέγονης σύνθεσής τους, παρά τις έντονες ανθρώπινες επιδράσεις (οι υγρότοποι έχουν καταστραφεί κατά τα 3/4 ενώ το ποσοστό δάσωσης με 25% είναι από τα χαμηλότερα της Ευρωπαϊκής Μεσογείου). Σε καμία άλλη μεσογειακή χώρα και πολύ περισσότερο, σε καμία άλλη ευρωπαϊκή χώρα δεν έχει διατηρηθεί μία τέτοια μεγάλη βιοποικιλότητα, τόσο κοντά στις φυσικές συνθήκες. Ακόμη και τα υποβαθμισμένα δάση και οι υποβαθμισμένοι θαμνότοποι και τα φρύγανα διατηρούν, τουλάχιστον ποιοτικά, τη φυσική τους σύνθεση.

Ο πλούτος αυτός της φυσικής και πολιτιστικής μας κληρονομιάς δεν έχει ερευνηθεί, δεν έχει αποτιμηθεί και δεν έχει απογραφεί έως σήμερα επαρκώς. Υπάρχουν, ασφαλώς, πολλές μελέτες, οι οποίες όμως είναι ανεπαρκείς και χωρίς συνοχή. Απαιτείται μια καταγραφή των όσων έχουν γίνει μέχρι σήμερα και ένας προγραμματισμός των ενεργειών για το μέλλον, ώστε να αποκτηθούν όλες εκείνες οι απαραίτητες πληροφορίες για την ορθολογική διαχείριση και προστασία των σπάνιων και μοναδικών βιοτόπων της χώρας μας. Η εργασία αυτή πραγματοποιείται σήμερα στα πλαίσια του προγράμματος για την υλοποίηση της Οδηγίας 92/43 της ΕΟΚ. Σκοπός της οδηγίας αυτής είναι η προστασία της βιοποικιλότητας στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης μέσω ενός δικτύου προστατευόμενων περιοχών, το οποίο ονομάζεται ΦΥΣΗ 2000. Στην οδηγία αναφέρονται οι τύποι φυσικών οικοτόπων καθώς και τα είδη φυτών και ζώων η προστασία των οποίων ενδιαφέρει την Ένωση. Επίσης, αναφέρονται σε ειδικό παράρτημα της οδηγίας τα κριτήρια με τα οποία γίνεται η αξιολόγηση και η επιλογή των περιοχών που θα ενταχθούν στο δίκτυο αυτό.

Στη χώρα μας, την υλοποίηση των παραπάνω στόχων ανέλαβε το Μουσείο Γουλανδρή Φυσικής Ιστορίας με το Ελληνι-

κό Κέντρο Βιοτόπων-Υγροτόπων, σε συνεργασία με τα τμήματα Βιολογίας των Πανεπιστημίων Αθηνών, Θεσσαλονίκης και Πατρών, οι οποίες έχουν πλαισιωθεί και με ειδικούς επιστήμονες του ΕΘΙΑΓΕ, του ΕΚΘΕ καθώς και των Πανεπιστημίων Κρήτης και Αιγαίου υπό την επίβλεψη και καθοδήγηση του Υπουργείου ΠΕΧΩΔΕ και Γεωργίας.

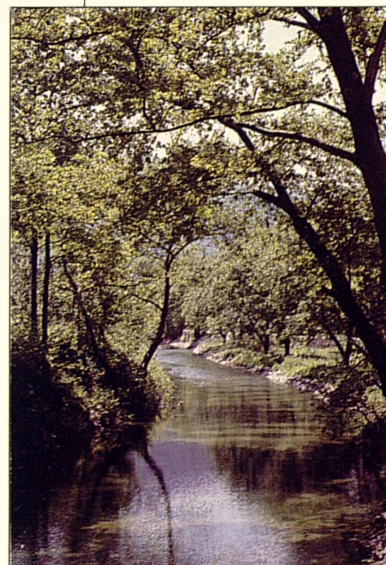
Μέχρι σήμερα έχουν διακριθεί οι τύποι φυσικών οικοτόπων και τα είδη φυτών και ζώων των παραρτημάτων της οδηγίας που υπάρχουν στην Ελλάδα, έχουν επιλεγεί περί τις 300 περιοχές στις οποίες έχει ήδη περατωθεί η απογραφή και η συμπλήρωση των ειδικών εντύπων και ολοκληρώθηκε η αξιολόγηση των περιοχών αυτών με βάση τα κριτήρια της οδηγίας. Ο κατάλογος αυτός παραδόθηκε στο τέλος του Μαΐου στα συναρμόδια υπουργεία, τα οποία έχουν την υποχρέωση να αποστείλουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση έναν κατάλογο των προτεινόμενων περιοχών μέχρι τέλους Ιουνίου.

Ένα από τα βασικότερα επιτεύγματα του προγράμματος αυτού είναι η αρμονική συνεργασία πάνω από εκατό ειδικών επιστημόνων διαφόρων κλάδων, κάτι που πρώτη φορά γίνεται στη χώρα μας στο πλαίσιο ενός προγράμματος και τα αποτελέσματα αυτής της συνεργασίας είναι ήδη εμφανή.

Η ολοκλήρωση του προγράμματος αυτού θα αποτελέσει ένα αξιόλογο θεμέλιο τόσο για τη χάραξη εθνικής στρατηγικής προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος όσο και για την αειφορική διαχείριση των ιδιαίτερης αξίας φυσικών οικοτόπων και ειδών χλωρίδας και πανίδας της χώρας μας.

Φοινικόδασος Βάι
φωτ. Σ. Κυπαρίσης

Ποταμός Πηνειός
φωτ. Γ. Κρίκης

ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΕΒΡΟΥ

Η Οικολογική Εταιρεία Έβρου ιδρύθηκε το 1989 και είναι αστική μη κερδοσκοπική εταιρεία. Σκοποί της είναι η προστασία, η διατήρηση και η ανάδειξη της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς του Νομού Έβρου, η περιβαλλοντική αναβάθμιση του νομού και της ποιότητας ζωής των κατοίκων, η ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης για την προστασία του περιβάλλοντος, η συμμετοχή σε πρωτοβουλίες για την προστασία του περιβάλλοντος και της εν γένει, πολιτιστικής κληρονομιάς καθώς και η υποστήριξη παρόμοιων δραστηριοτήτων σ' όλη την Ελλάδα.

Η Εταιρεία διοικείται από πενταμελή Συντονιστική Γραμματεία και κάθε δύο έτη εκλέγεται δεκαπενταμελής ομάδα, η οποία χωρίζεται σε τρεις επιμέρους πενταμελείς ομάδες που ασκούν διαδοχικά τη διοίκηση για οκτώ μήνες. Δύο φορές το έτος συγκαλείται γενική συνέλευση των μελών, τα οποία σήμερα ανέρχονται σε 210.

Η οργανωτική δομή της Εταιρείας περιλαμβάνει ομάδες εργασίας στις οποίες συμμετέχουν τα μέλη και αυτές είναι: ομάδα πόλης, ομάδα δασών, ομάδα υδροτόπων, ομάδα τύπου, ομάδα οικονομικών & διοικητικών θεμάτων και ομάδα οικουρισμού και περιηγήσεων.

Οι δραστηριότητες της Οικολογικής Εταιρείας Έβρου επεκτείνονται σε πολλούς τομείς, με κύριο πάντοτε τομέα την οικολογική δράση. Η κάθε ομάδα εργασίας έχει να παρουσιάσει ξεχωριστό έργο (καθαρισμός ακτών, συνεργα-

σία με ομάδες Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης, εκδηλώσεις, έκδοση εντύπων, κ.λπ.). Ενδεικτικά, ορισμένες δράσεις που πραγματοποιήθηκαν στη διάρκεια των πέντε τελευταίων ετών είναι: η απομάκρυνση του ναυαγίου "Παναγία Κάστρο" από το λιμάνι της Αλεξανδρούπολης και η αποκατάσταση του αιγιαλού σε δύο περιπτώσεις καταπάτησης στην περιοχή της Αλεξανδρούπολης ως την αρχαία Μεσημβρία. Βέβαια η δράση της Εταιρείας για τη διάσωση των ακτών και των παραλιών του Νομού Έβρου, από την καταπάτηση και την αυθαίρετη δόμηση είναι συνεχής και τα έως τώρα αποτελέσματα ικανοποιητικά. Τα τελευταία δύο έτη συνεχής είναι και η εκστρατεία κατά της αυθαίρετης δόμησης στο Δέλτα του Έβρου.

Επίσης, η Οικολογική Εταιρεία Έβρου έχει πραγματοποιήσει ως σήμερα σεμινάρια Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης, ομιλίες, παρουσιάσεις διαφανειών σε αρκετές περιοχές του νομού και, μέσα από το πρόγραμμα "Νεολαία για την Ευρώπη", πραγματοποίησε ανταλλαγή ομάδων νέων με τη "Νεολαία των Φίλων της Φύσης" της Γερμανίας.

Η Εταιρεία εκδίδει από το 1991 τη μηνιαία εφημερίδα ΕΒΡΟ-ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΑ, με 800 περίπου συνδρομητές σε όλη την Ελλάδα.

Για περισσότερες πληροφορίες: Οικολογική Εταιρεία Έβρου, Ίωνος Δραγούμη 18, 681 00 Αλεξανδρούπολη, τηλ./φαξ 0551 23206.

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Στις 3-6 Μαΐου 1995, στην Ιερά Μονή Μεταμορφώσεως του Σωτήρος της Ναυπάκτου, διεξήχθησαν οι εργασίες του Συμποσίου με θέμα: "Περιβαλλοντική Εκπαίδευση & Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης - Ευρωπαϊκή & Ελληνική Εμπειρία". Διοργανωτές του συμποσίου ήταν το Γραφείο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης της Διεύθυνσης Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης του Νομού Αιτωλοακαρνανίας, το ΕΚΒΥ και το Γραφείο Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης και Ευαισθητοποίησης-Γενική Διεύθυνση XI της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Στο Συμπόσιο συμμετείχαν εκπαιδευτικοί του νομού, αντιπροσωπείες μαθητικών περιβαλλοντικών ομάδων, υπεύθυνοι περιβαλλοντικής εκπαίδευσης από τους νομούς Αχαΐας, Λακωνίας, Φωκίδας, Λευκάδας,

Τρικάλων, Μαγνησίας, Φθιώτιδας, Βοιωτίας, Σερρών και Κυκλάδων, δημοσιογράφοι των τοπικών Μ.Μ.Ε. καθώς και εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας, του Νομαρχιακού Γραφείου Περιβάλλοντος του ΥΠΕΧΩΔΕ, της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, περιβαλλοντικών οργανώσεων, κ.λπ.

Τα θέματα του συμποσίου αφορούσαν την ευρωπαϊκή περιβαλλοντική πολιτική, την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση σε ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο, την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση και τα Μ.Μ.Ε., τα δίκτυα Περιβαλλοντικής

& ΜΕΣΑ ΜΑΖΙΚΗΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

Εκπαίδευσης και την ανάδειξη περιβαλλοντικών θεμάτων του Νομού Αιτωλοακαρνανίας. Μέσα από τις εισηγήσεις, τις συζητήσεις και τις ομάδες εργασίας που δημιουργήθηκαν αναδείχθηκε η αναγκαιότητα σωστής χρήσης των Μ.Μ.Ε. από τους εκπαιδευτικούς, ανάληψης πρωτοβουλιών συνεργασίας των εκπαιδευτικών με την τοπική κοινωνία για την προώθηση περιβαλλοντικών θεμάτων και, κυρίως, προέκυψε έντονα η ανάγκη δικτύωσης των εκπαιδευτικών σε τοπικό, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο για την ανταλλαγή πληροφοριών και τεχνογνωσίας καθώς και την αξιοποίηση γνώσεων και εμπειριών. Οι εισηγήσεις και τα συμπεράσματα του συμποσίου πρόκειται να εκδοθούν στο άμεσο μέλλον με τη μορφή πρακτικών.

Επικοινωνία και Περιβάλλον

Με αυτό το θέμα διεξήχθη ημερίδα στις 23 Ιουνίου, στο Πνευματικό Κέντρο του Δήμου Αθηναίων που σκοπό είχε την ανάδειξη της συμβολής των Μ.Μ.Ε. στην προώθηση της αιφροδικής ανάπτυξης και διοργανώθηκε από την Αντιπροσωπεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην Ελλάδα, την ΕΣΗΕΑ, το Πανεπιστήμιο Αθηνών και το Πάντειο Πανεπιστήμιο. Γενική ειδήρηση με θέμα "Η πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το περιβάλλον, στρατηγική, προτεραιότητες, μέσα", αναπτύχθηκε από τον κ. Τ. Σμυρνιώτη του Τομέα Ενημέρωσης της Γενικής Διεύθυνσης ΧΙ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Ακολούθησαν δύο στρογγυλές τράπεζες εργασίας με θέμα: "Περιβαλλοντική πολιτική και Μ.Μ.Ε." και "Μ.Μ.Ε. - Κοινή Γνώμη - Περιβαλλοντικά θέματα" με συντονιστές τον κ. Μιχάλη Παπαγιαννάκη, ευρωβουλευτή και την κ. Νίκη Γουλανδρή, αντιπρόεδρο του Μουσείου Γουλανδρή Φυσικής Ιστορίας. Παράλληλα με την ημερίδα και για μία εβδομάδα λειτουργεί στον ίδιο χώρο έκθεση με τίτλο "Το Περιβάλλον στον Τύπο και την Οθόνη".

Πρώτοι καρποί της απογραφής

Όπως είναι γνωστό στους αναγνώστες μας, η "Απογραφή των Ελληνικών Υγροτόπων ως Φυσικών Πόρων" (1994) εκπονήθηκε από το ΕΚΒΥ με την υποστήριξη των Υπουργείων ΠΕΧΩΔΕ και Γεωργίας και με τη συνεργασία δεκάδων επιστημόνων από όλη την Ελλάδα, που συμπλήρωσαν απογραφικά δελτία και βοήθησαν στον έλεγχο των πληροφοριών.

Σπουδαία εγγενής λειτουργία της έκδοσης αυτής, όπως και κάθε έκδοσης που αφορά απογραφή φυσικών πόρων, είναι η συλλογή λαθών. Δεν χαριτολογούμε παραδοξολογώντας. Στην εισαγωγή του τόμου δεν αναφέρεται μία τέτοια λειτουργία γιατί θεωρήθηκε αυτονόητη. Ελπίζαμε ότι η έκδοση θα προκαλούσε και άλλους ελέγχους και θα συγκομίζαμε υποδείξεις για διόρθωση λαθών και μάλιστα μεγάλων.

Ανακοινώνουμε με ιδιαίτερη χαρά ότι ήδη άρχισαν να καταφθάνουν στο ΕΚΒΥ οι πρώτες υποδείξεις λαθών. Ευχαριστώντας θερμά τους ήδη υποδείξαντες, παρακαλούμε όλους όσους έχουν κάποια υπόδειξη να μας τη στείλουν. Κατά περιοδικά διαστήματα θα συντάσσεται κατάλογος λαθών και θα αποστέλλεται σε όλους τους παραλήπτες. Παρακαλούμε για διορθώσεις και υποδείξεις, να επικοινωνείτε με την κ. Ελένη Φυτώκα στα τηλέφωνα ΕΚΒΥ.

• ΕΚΔΟΣΕΙΣ • ΕΚΔΟΣΕΙΣ • ΕΚΔΟΣΕΙΣ • ΕΚΔΟΣΕΙΣ •

● "Περιβάλλον, Οικολογία, Εκπαίδευση"

είναι ο τίτλος βιβλίου που κυκλοφόρησε πριν από μερικούς μήνες από τις Εκδόσεις Σαββάλα με συγγραφείς τους κ.κ. Θεόδωρο Κουσουρή και Αρτέμη Αθανασάκη. Στο βιβλίο αυτό δίνεται έμφαση στην παρουσίαση και την ανάλυση πληροφοριών που αφορούν κυρίως το ελληνικό φυσικό και ανθρωπογενές περιβάλλον. Σκοπός της έκδοσης είναι η συσχέτιση της περιβαλλοντικής γνώσης και της παιδαγωγικής δράσης αποσκοπώντας στη διαμόρφωση ευνοϊκών απόψεων, αντιλήψεων, στάσεων, δράσεων και συμπεριφορών στο φυσικό, κοινωνικό και πολιτιστικό περιβάλλον.

● Η οικολογία, η κοινωνία και ο πολιτισμός, είναι οι κατευθυντήριοι άξονες της "Δροσελής", της νέας τριμηνιαίας έκδοσης, που κυκλοφόρησε από την Ένωση Πολιτών για την Οικολογία και το Περιβάλλον (ΕΠΟΠ), με έδρα τα Λεχαινά Ηλείας. Η "Δροσελή" (όπως αναφέρεται στο εισαγωγικό της σημείωμα) θα επιχειρήσει να γίνει αυτό που κάποτε υπήρξε ως τοπωνύμιο των φυσικών γεωγραφικών συντεταγμένων της περιοχής. Στο σημερινό αποστραγγισμένο και αποψιλωμένο τοπίο να αναβρυσουν και να ρεύσουν οι χυμοί του λόγου, να φωτισθούν τα χρώματα των εικόνων, να κινήσουν με νέα πνοή οι ιδέες και να ανοίξει η καλλιέργεια των πράξεων και της δράσης. Εμείς δεν έχουμε παρά να καλωσворίσουμε το νέο έντυπο και να ευχηθούμε καλή δύναμη στην ομάδα που το εμπνεύστηκε και εργάζεται για την έκδοσή του. Για περισσότερες πληροφορίες και συνδρομές: Ένωση Πολιτών για την Οικολογία

και το Περιβάλλον, 27053 Λεχαινά, τηλ. 0623 22250

● "Επαπειλούμενα Μεσογειακά Τοπία της Δυτικής Κρήτης" είναι ο τίτλος έκδοσης που διασκευάστηκε και αποδόθηκε από τα αγγλικά στα ελληνικά από τον καθηγητή του ΑΠΘ, κ. Β. Παπαναστάση ως αποτέλεσμα ερευνητικού προγράμματος με τον ίδιο τίτλο, το οποίο χρηματοδοτήθηκε από τη Γενική Διεύθυνση Περιβάλλοντος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Η έκδοση πραγματοποιήθηκε με την υποστήριξη του Μεσογειακού Αγρονομικού Ινστιτούτου Χανίων και του ΜΟΠ Κρήτης. Περιλαμβάνει γενικά χαρακτηριστικά του κρητικού τοπίου, αλλαγές που διαπιστώθηκαν και απειλές που αντιμετωπίζουν τα οικοσυστήματα καθώς και προτάσεις για την προστασία και διαχείρισή τους.

● Η Ελληνική Εταιρεία για την Προστασία του Περιβάλλοντος και της Πολιτιστικής Κληρονομιάς εξέδωσε πρόσφατα το καλαίσθητο "Βιβλίο-Οδηγός για τη Μεσογειακή Φώκια (*Monachus monachus*) στην Ελλάδα". Η έκδοση αυτή πραγματοποιήθηκε μέσα από το Ελληνικό Πρόγραμμα Προστασίας της Μεσογειακής Φώκιας, υπό την εποπτεία του ΥΠΕΧΩΔΕ, με την ενίσχυση της Γενικής Διεύθυνσης ΧΙ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Το βιβλίο χωρίζεται σε τέσσερα μέρη. Στο πρώτο δίνονται πληροφορίες για τη μεσογειακή φώκια (βιολογία και κατανομή στη Μεσόγειο, εκτίμηση πληθυσμού, απειλές, λόγοι μείωσης πληθυσμού), στο δεύτερο μέρος παρουσιάζεται το Ελληνικό Πρόγραμμα Προστασίας της Μεσογειακής Φώκιας (ομάδες που μετέχουν στο πρόγραμμα, Εθνικό Πάρκο Αλοννήσου και Βόρειων Σποράδων, Κέντρο Τεκμηρίωσης για τη Φώκια, προοπτική αναπαραγωγής σε αιχμαλωσία). Το τρίτο αναφέρεται στη θεσμική προστασία της Μεσογειακής Φώκιας και το τέταρτο στα συνέδρια και τη βιβλιογραφία που αφορά στο είδος αυτό. Για περισσότερες πληροφορίες: Ελληνική Εταιρεία, Τριπόδων 28, 105 58 Αθήνα.

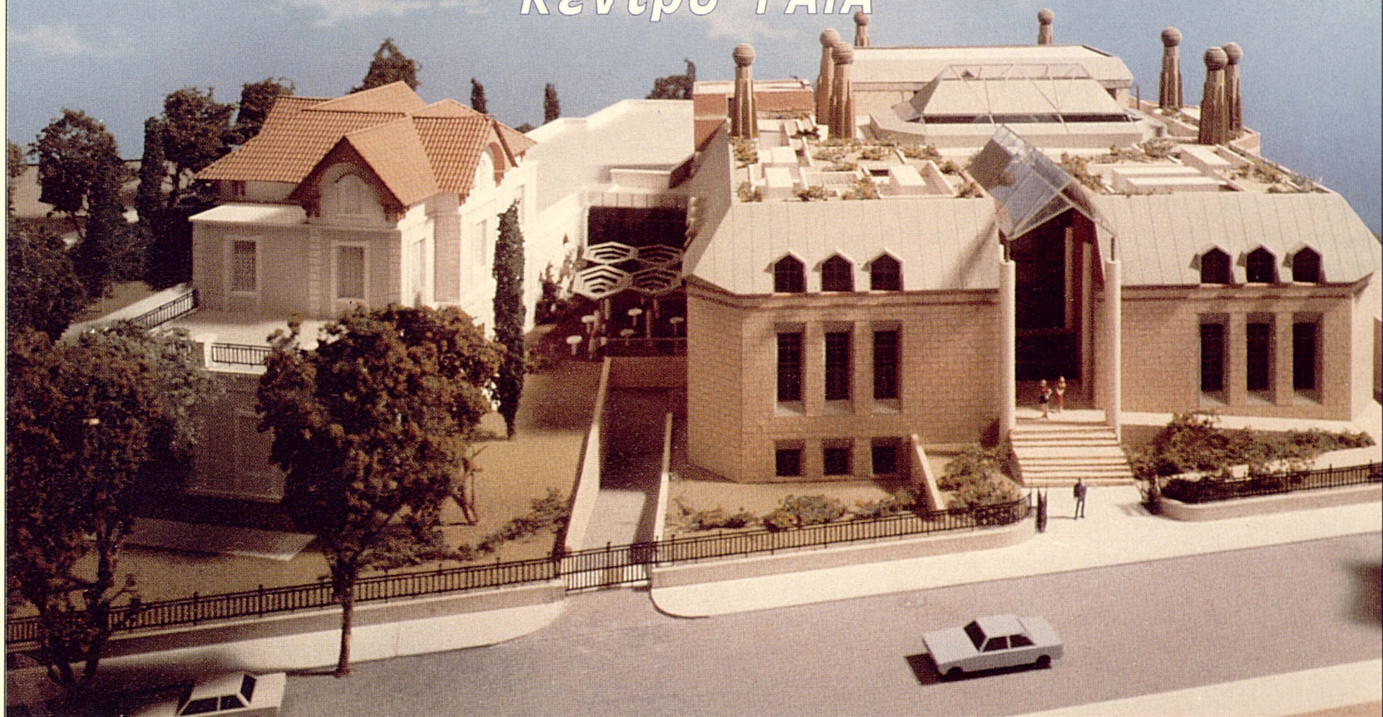
ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΙ – ΒΡΑΒΕΥΣΕΙΣ

Έληξαν οι διαγωνισμοί που προκηρύχθηκαν στα πλαίσια του Ευρωπαϊκού Έτους Διατήρησης της Φύσης, από το ΕΚΒΥ και το Υπουργείο Αιγαίου. Ο πρώτος αφορούσε στη βράβευση εργασιών που θα προέκυπταν από την εφαρμογή προγραμμάτων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης και ο δεύτερος είχε τίτλο "τα παιδιά ζωγραφίζουν το Αιγαίο" και απευθυνόταν σε μαθητές των Δημοτικών σχολείων του Αιγαίου. Πληροφορίες για τα αποτελέσματα των διαγωνισμών θα δοθούν σε επόμενο τεύχος του Αμφιβίου.

ΜΟΥΣΕΙΟ ΓΟΥΛΑΝΔΡΗ ΦΥΣΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Κέντρο Περιβαλλοντικής Έρευνας και Εκπαίδευσης Κέντρο ΓΑΙΑ

Φωτογραφία της μακέτας του νέου κτίριου (δεξιά) σε μορφή της εκλεκτικής αρχιτεκτονικής της παραδοσιακής ζώνης Κηφισιάς. Αριστερά το παλιό κτίριο του Μουσείου.

Στις 12 Μαΐου το Μουσείο παρουσίασε στο Ζάππειο Μέγαρο το Κέντρο Περιβαλλοντικής Έρευνας και Εκπαίδευσης-Κέντρο ΓΑΙΑ, του οποίου πρωταρχικός σκοπός είναι η ενημέρωση για την αναγκαία προστασία του περιβάλλοντος και η διάδοση της αειφορικής ανάπτυξης όπως έχει τεθεί από τη Συνθήκη του Μάαστριχτ και το 5ο Πρόγραμμα Πολιτικής και Δράσης για το Περιβάλλον της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Στην εκδήλωση παρευρέθησαν ο εκπρόσωπος του Ταμείου Συνοχής κ. Verstyhge, ο υπουργός ΠΕΧΩΔΕ κ. Κώστας Λαλιώτης, η υφυπουργός κ. Ελισάβετ Παπαζώ, ο αναπληρωτής υπουργός

κ. Κώστας Γεϊτόνας, οι βουλευτές κ. Στέφανος Μάνος και κ. Έλσα Παπαδημητρίου, ειδικοί επιστήμονες, κ.ά. Το έργο χαρακτηρίστηκε από τον κ. Λαλιώτη ως *"έργο πνοής που θα αποτελέσει υποθήκη γνώσης και συνείδησης, ευαισθησίας και ελπίδας για τις μελλοντικές γενιές"*.

Το κόστος του θα ανέλθει στα 5,2 δισ. δρχ. και χρηματοδοτείται από το Ταμείο Συνοχής και το ΥΠΕΧΩΔΕ. Το νέο κτίριο, που θα κατασκευασθεί σε χώρο δίπλα στο Μουσείο, θα περιλαμβάνει εκθεσιακούς χώρους, βιβλιοθήκες, αναγνωστήρια, εργαστήρια, αμφιθέατρο, αίθουσες συνεδριάσεων, κ.λπ.

Το Κέντρο ΓΑΙΑ αποτελεί το πρότυπο μίας νέας προσέγγισης του ανθρώ-

που με το περιβάλλον και θα είναι σχεδιασμένο έτσι ώστε να χρησιμοποιείται προηγμένη τεχνολογία στα κυριότερα εκθέματα, τα οποία, ταυτοχρόνως, θα είναι προσιτά στο κοινό και ιδιαίτερα στα παιδιά. Πολλά εκθέματα θα χρησιμοποιούν το στοιχείο της συμμετοχής, ώστε ο επισκέπτης να ξεφεύγει από τη θέση του παθητικού παρατηρητή και να συμμετέχει ενεργά. Κύριος στόχος του Κέντρου ΓΑΙΑ θα αποτελεί η σύνδεση των δραστηριοτήτων του Κέντρου με το πρόγραμμα μαθημάτων των σχολείων της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και αναμένεται να τεθεί σε λειτουργία το 1998.

Α Μ Φ Ι Β Ι Ο Ν

Τεύχος 13, Μάιος - Ιούνιος 1995

Διμηνιαία έκδοση του ΕΚΒΥ

ISSN 1106 - 3866

Ταχυδρομική διεύθυνση:

Μουσείο Γουλανδρή Φυσικής Ιστορίας

Ελληνικό Κέντρο Βιοτόπων - Υγροτόπων

14ο χλμ Θεσσαλονίκης - Μηχανιώνας, 570 01 Θέρμη,

τηλ. (031) 473.320, 473.432, 475.604

φαξ: (031) 471.795

Υπεύθυνη Έκδοσης: Μαρία Κατσακιώρη

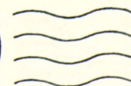
Συντακτική Επιτροπή:

Μαρία Κατσακιώρη, Μάνος Κουτράκης, Σπύρος Ντάφης

Σ' αυτό το τεύχος συνεργάστηκε ο Γιώργος Μπλιώνης

Φωτοστοιχειοθεσία - Εκτύπωση: ANIMA GRAPHICS

Υιοί Α. Υφαντή Ο.Ε., Φραγκίνη 9, 546 24 Θεσσαλονίκη

Κείμενα και φωτογραφίες που αποστέλλονται για δημοσίευση στο περιοδικό δεν επιστρέφονται. Επιτρέπεται η αναδημοσίευση, η αναπαραγωγή ή η μετάδοση με οποιοδήποτε οπτικοακουστικό μέσο του περιεχομένου του ΑΜΦΙΒΙΟΝ μόνο εφόσον γίνεται αναφορά στην πηγή.